

BARO TARAFINDAN MÜDAFİ
OLARAK GÖREVLENDİRİLEN
AVUKATIN GÖZALTI BİRİMİNDE
YAPACAĞI İŞLEMLERE İLİŞKİN

KONTROL LİSTESİ

Bu broşür Bahçeşehir Üniversitesi
Hukuk Fakültesi IGUL Direktörlüğü
tarafından uygulamacı avukatlar ile
birlikte hazırlanmıştır.

Baro Tarafından Müdafî Olarak Görevlendirilen AVUKATIN KONTROL LİSTELERİ¹

Adınız ve Soyadınız:

Şüphelinin Adı ve Soyadı:

Görevlendirilme Tarihi:

Soruşturma Numarası:

I. KOLLUK BİRİMİNE GİTMEDEN ÖNCE YAPMANIZ GEREKEN HAZIRLIK

1- Şüpheliye isnat edilen suç nedir?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2- İsnat edilen suça ilişkin suç tipini ve bu suçun şikayete, uzlaştırmaya veya etkin pişmanlığa tabi olup olmadığını araştırdınız mı?

☐

Evet

☐

Hayır

¹ CMK avukatı olarak görevlendirildiğiniz her dosya için ayrı bir kontrol listesi düzenleyip, yaptığınız hukuki yardımın eksiksiz olmasını sağlayın. Kontrol noktaları arasındaki boşluğa küçük notlar alarak, bu formu daha sonra dosyanıza ekleyin. Bu bilgileri soruşturma evresinde yapacağınız işlemler için kullanabilirsiniz. Formu kullanırken formda yer almayan hususların da eklenmesi görüşünde iseniz, not alıp bunu bize bildiriniz. (igul@law.bau.edu.tr)

3- Bu suçla ilgili olarak, sizinle irtibata geçen kimseden ham bilgi aldınız mı?

☐

Evet

☐

Hayır

II. KOLLUK BİRİMİNE GELDİKTEN SONRA YAPACAĞINIZ İŞLEMLER

1. Giriş

4- Avukat kimliğinizi hazır ederek, girişlerde kim olduğunuzu ve hangi nedenle kolluk biriminde olduğunuzu açıkladınız mı?

☐

Evet

☐

Hayır

5- Suçun işlendiği yerin soruşturmayı yürüten kolluk biriminin yetki alanına girip girmediğini ve olaya müdahale eden kolluk mensubunun görevli olup olmadığını kontrol ettiniz mi?

☐

Evet

☐

Hayır

2. Soruşturmayı yürüten kolluk görevlisi ile görüşme

6- Olaydan, kolluk nasıl ve ne zaman haberdar olmuştur?

.....

.....

.....

.....

7- Her adli kolluk işlemi için Cumhuriyet savcısından ayrı talimat alınmış mıdır?

☐

Evet

☐

Hayır

8- Cumhuriyet savcısı ile yapılan görüşme tutanağının içeriği nedir, belirlediniz mi? ☐ Evet ☐ Hayır

9- Kolluk olay yeri incelemesi yapmış mıdır?

10- Olay yeri incelemesi yapılmışsa neler bulunmuş ve bu bulgular hakkında neler yapılmıştır, belirleyiniz.

[illegible]

11- Kolluk görevlisine siz gelmeden önce şüphelinin bilgi verip vermediğini sordunuz mu?

☐ Evet ☐ Hayır

12- Cevap evet ise, görüşmeye ilişkin tutanak tutulmuş olup olmadığını sordunuz mu?

☐ Evet ☐ Hayır

13- Olayın tarafları doğru tespit edilmiş midir?

☐ Evet ☐ Hayır

14- Şüpheli ve mağdur gerçekten bu konumda mıdır?

☐ Evet ☐ Hayır

15- İşlenen suç hakkında bilgi alınan kimseler objektif midir?
(Bu kişilerin daha sonra tanıklığına itiraz etmek açısından bu incelemeye önem verin.)

☐ Evet ☐ Hayır

16- Soruşturmayı yürüten kolluk görevlisine, suçla ilgili olarak, arama veya benzeri başka hangi araştırma işlemleri yapmayı planladığını sordunuz mu?

☐ Evet ☐ Hayır

17- Soruşturma işlemleri konusunda yaptığınız görüşme hakkında notlar aldınız mı?

☐ Evet ☐ Hayır

3. Arama yapılan hallerde yapmanız gereken tespitler

18- Olayın işlendiği yer kamuya açık bir yer mi, yoksa özel mülkiyete ait bir alan mıdır, tespit ettiniz mi?

☐

Evet

☐

Hayır

19- Özel bir mülkiyete tabi ise, arama emri veya kararı alınmış mıdır?

☐

Evet

☐

Hayır

20- Arama kararı alınmadan önce makul şüpheyi destekleyen "olgu" elde edilerek, bu olgu hakime sunulmuş mudur?

☐

Evet

☐

Hayır

21- Arama sonrası usulüne uygun tutanaklar tutulmuş mudur?

☐

Evet

☐

Hayır

22- Olay yerinin görüntüsü alınmış mıdır?

☐

Evet

☐

Hayır

4. Yakalama işlemi hakkında bilgi edinme

24- Yakalamada zor kullanılmış kelepçe takılmış mıdır?
Kelepçe takmanın koşulları oluşmuş mudur?

☐ Evet ☐ Hayır

25- Yakalama işlemi, suçüstü haline mi yapılmıştır? (CMK 90/1)

☐ Evet ☐ Hayır

26- Tutuklama kararı vermenin koşulları oluştuğu için kolluk tarafından yakalama re'sen mi yapılmıştır? (CMK 90/2)

☐ Evet ☐ Hayır

27- Cevabınız evet ise, yakalama yetkisinin doğabilmesi için "somut delil" var mıdır?

☐ Evet ☐ Hayır

Delil varsa, nedir?

28- Şüpheli yakalama emri (CMK 98) üzerine mi, göre mi yakalanmıştır?

☐ Evet ☐ Hayır

29- Yakalama CMK 91/4 uyarınca mı yapılmıştır?

☐

Evet

☐

Hayır

5. Nezarethane defterinin incelenmesi

30- Nezarethane defterini inceleyerek şüphelinin hangi suçlamayla ve ne koşullar altında ve nasıl yakalandığını öğrendiniz mi?

☐

Evet

☐

Hayır

31- "Yakalama ve Gözaltına Alma Tutanağı" ile "Şüpheli/Sanık Hakları Formu" düzenlenmiş midir?

☐

Evet

☐

Hayır

32- Yakalama sonrası şüpheli hakkında düzenlenen tutanaklar tam ve eksiksiz midir?

☐

Evet

☐

Hayır

32(a)- Yakalama işlemi veya gözaltı süresinin uzatılmasında aykırılık bulunup bulunmadığını denetlediniz mi?

☐

Evet

☐

Hayır

32(b)- Somut bir hukuka aykırılık tespit etti iseniz Sulh Ceza Hakimine başvuru yaptınız mı?

☐

Evet

☐

Hayır

6. Soruşturma dosyasının incelenmesi

33- Soruşturma dosyasını şüpheli ile görüşmeden önce incelediniz mi?

☐

Evet

☐

Hayır

34- Soruşturma dosyasından fiziki delil elde edilmiş olduğu anlaşılıyor mu?

☐

Evet

☐

Hayır

35- Kolluk tarafından mağdur veya tanık ifadesi alınmış mı?

☐

Evet

☐

Hayır

35(a)- Dosya hakkında kısıtlama kararı var mı?

☐

Evet

☐

Hayır

7. Gözaltı kararı için Cumhuriyet savcısına bilgi verilmesi

36- Cumhuriyet savcısına olay hakkında ne zaman bilgi verilmiştir? Bilgi verme vaktini belirlediniz mi?

☐

Evet

☐

Hayır

37- Gözaltına alınan şüpheli için, nezarethaneye girişte sağlık raporu alınmış mıdır?

☐

Evet

☐

Hayır

IV. ŞÜPHELİ İLE YAPACAĞINIZ CMK 154 GÖRÜŞMESİ

1. Şüphelinin müdafii ile görüşme koşulları

38- Şüpheli ile görüşmenizi müdafii için ayrılmış özel bir bölümde, başkalarının duymayacağı bir ortamda mı yaptınız?

☐

Evet

☐

Hayır

39- Görüşme bölümünde, şüpheli ile sizin dışınızda, herhangi bir kolluk görevlisi var mıydı?

☐

Evet

☐

Hayır

40- Konuşmalarınız kayıt altına alındı veya dinlendi mi?

☐

Evet

☐

Hayır

2. Kendinizi tanıtırma ve giriş aşaması

41- Şüpheliye kendinizi müdafii olarak tanıttınız ve kimliğinizi gösterdiniz mi?

☐

Evet

☐

Hayır

42- Siz gelmeden önce, kolluğun kendisinden bilgi alıp almadığını sordunuz mu?

☐

Evet

☐

Hayır

43- Şüpheliye ifade almanın ses ve görüntü kaydının yapılabileceğini söylediniz mi?

☐

Evet

☐

Hayır

44- Şüpheliye kolluğun kendisine nasıl davrandığını sordunuz mu?

☐

Evet

☐

Hayır

45- Eğer fiziki şiddete uğramışsa, adli tabipliğe sevkini talep ettiniz mi?

☐

Evet

☐

Hayır

3. Hak öğretme aşaması

46- Şüpheliye kanuni haklarını öğrettiniz mi?

☐

Evet

☐

Hayır

a) Daha önceki aşamalarda kolluk tarafından haklarının bildirilip bildirilmediğini sordunuz mu?

☐

Evet

☐

Hayır

b) Yakalama sırasında haklarının bildirilip bildirilmediğini sordunuz mu?

☐

Evet

☐

Hayır

i) Yakalama sebebi bildirilmiş mi?

a) Yakalanan kişiye yakalama sebebi bildirilmiş midir?

☐

Evet

☐

Hayır

b) Yakalama sebebi nedir?

☐

Suç işleme iddiası

☐

İdari gözetim

c) Suç işleme iddiası ile yakalamada; yüklenen suçun¹ yeri, zamanı ve kime karşı işlendiği bildirilmiş midir?

☐

Evet

☐

Hayır

ii) Susma hakkı bildirilmiş mi?

a) Kimliğine ilişkin sorunun dışında, susma hakkının bulunduğunu hatırlattınız mı? Kimlik ile ilgili bilginin tam ve doğru verilmesi gerektiği aksi takdirde suç işlemiş olacağını belirttiniz mi?

☐

Evet

☐

Hayır

b) Susma hakkını ve bu hakkı kullanmanın yararlı ve sakıncalı yanlarını açıkladınız mı?

☐

Evet

☐

Hayır

¹ (CMK 147/1-b)

c) Bazı sorulara cevap verip, bazılarına cevap vermezse, "kısmi susma" durumuna düşebileceğini ve bunun aleyhinde sonuçlar doğurabileceğini hatırlattınız mı?

☐ Evet ☐ Hayır

d) Kolluk görevlisi şüpheliye yakalama sırasında susma hakkını¹ söylemiş midir?

☐ Evet ☐ Hayır

e) Şüpheli yakalama sırasında susma hakkını kullanmış mıdır?

☐ Evet ☐ Hayır

iii) Müdafinin hukuki yardımından yararlanma hakkı bildirilmiş mi?

a) Müdafî seçme ve onun hukuki yardımından yararlanma hakkına sahip olduğu, müdafî seçecek durumda olmadığı ve hukuki yardım isterse Baro tarafından bir müdafî tayin edileceği² bildirilmiş midir?

☐ Evet ☐ Hayır

b) İfade alma öncesinde müdafî ile konuşmaları başkalarının duyamayacağı bir ortamda her zaman görüşme hakkına sahip olduğu bildirilmiş midir?

☐ Evet ☐ Hayır

¹ (CMK 147/1-e)

² (CMK 147/1-c)

c) Müdafinin hukuki yardımı isterse, müdafisinin "ifade alma sırasında" hazır bulunacağı, sorguda müdafinin hazır bulunmasının zorunlu olduğu bildirilmiş midir?

☐ Evet ☐ Hayır

d) Lehine olan hususları ileri sürebileceği bildirilmiş midir?

☐ Evet ☐ Hayır

iv) Yakınlarına bilgi verilmiş mi?

a) Yakalandığının kanuni yakınlarına kolluk tarafından kendiliğinden bildirileceği söylenmiş midir?

☐ Evet ☐ Hayır

b) Yakınları dışında bir kişiye haber verilmesini isterse, bunun C. Savcısı'nın kararına bağlı olduğu bildirilmiş midir?

☐ Evet ☐ Hayır

v) Sulh ceza hakimliğine başvuru hakkı bildirilmiş mi?

a) Yakalama işlemi ve gözaltı süresi uzatılırsa, uzatma kararına karşı Sulh Ceza Hakimliğine başvurma hakkı olduğu bildirilmiş midir?

☐ Evet ☐ Hayır

b) Başvuru dilekçesinin en seri şekilde yetkili hakime ulaştırılacağı bildirilmiş midir?

 Evet

 Hayır

4. Suçlama hakkında görüşme aşaması

47- Şüpheliden öyküsünü anlatmasını isteyin. Baştan sona dinleyerek, şüpheli açısından olayın nasıl cereyan ettiği konusunda tam ve ayrıntılı bilgi edinin. Bu hususta not tuttunuz mu?

 Evet

☐ Hayır

[illegible]

48- Soruşturma dosyasını incelerken elde ettiğiniz bilgileri şüpheli ile paylaşın. Suçlamayı anlatın, suçun kanuni sonuçlarını özellikle öğretin.O zamana kadar toplanan ve soruşturma dosyasında bulunan delillerin neler olduğunu şüpheliye anlattınız mı?

☐ Evet ☐ Hayır

49- Lehine olan delillerin neler olabileceğini şüpheli ile tartışın ve bunların nereden, nasıl toplanacağını sordunuz mu?

☐ Evet ☐ Hayır

50- Gece yarısı ve sonrasında yorgun ve uykusuz olduğu için, ifade vermesinin iradesini sakatlayabileceğini, savunma hakkını kısıtlayıcı ve aleyhe sonuçlar doğurabileceğini anlatın. Bunun, özellikle CMK 148 madde uyarınca, yasak sorgu yöntemlerinden birisi olacağını, bunun için ifadesini daha sakin ve rahat olacağı ve nispeten dinlenmiş olarak sabah verebileceğini, bundan çekinmemesi gerektiğini anlatınız. Müdafî olarak gece yarısından sonra ifade alınmasının CMK 148 ihlali olabileceğini belirttiniz mi?

☐ Evet ☐ Hayır

51- İfade alma sırasında hukuka aykırı bir soru veya işlem ile karşılaştığınız takdirde, müdafî olarak müdahale etme yetkiniz bulunduğunu, bu gibi hallerde sizin harekete geçerek uyarıda bulunacağınızı söylediniz mi?

☐ Evet ☐ Hayır

52- İsnat edilen suç ile ilgili olarak, varsa uzlaşma veya etkin pişmanlık hükümlerini kendisine hatırlatın.Şüpheli aleyhinde bazı emareler varsa, bunlar hakkında açıklama yapmasının lehine olabileceğini söyleyin.

☐

Evet

☐

Hayır

53- İfade alma sırasında sorulan sorulara emin olmadan cevap vermemesi gerektiğini, ilerde sıkıntıya düşebileceğini kendisine hatırlattınız mı?

☐

Evet

☐

Hayır

5. Şüphelinin susma hakkının kullanma veya konuşma konusunda verdiği kararı sorma aşaması

54- Bu öğretici evreden sonra, ifade alma sırasında "susma hakkını kullanıp kullanmama konusunda" bir karar vermesini istediniz mi?

☐

Evet

☐

Hayır

55- Şüpheli susma hakkını kullanmayıp, ifade vermeyi kabul ettiği takdirde; gerek duyduğunuzda, sizin de, hukuki yardımda bulunmak için, ara verme isteyebileceğinizi, söyleyin. Gerek duyarsa, müdafii olarak sizinle tekrar görüşmek için ara verilmesini isteyebileceğini hatırlattınız mı?

☐

Evet

☐

Hayır

56- Kolluk tarafından sadece anlattırıcı sorular sorulabileceğini, yönlendirici, suçlayıcı ve suç isnat edici soru sorulamayacağını, bu gibi hallerde, müdafî olarak müdahale edebileceğinizi bildirdiniz mi?

☐

Evet

☐

Hayır

57- Şüpheliye ifade verebilecek durumda olup olmadığını sorun. İfade esnasında yorulduğu anda, ara isteyebileceğini hatırlattınız mı?

☐

Evet

☐

Hayır

58- Şüphelinin özgür iradesi tam olarak yerinde midir? Sarhoş veya hasta olduğu için, ifade verebilecek durumda olmadığı kanısında iseniz, görüşmeye son veriniz ve ifade alma aşamasına geçilemeyeceğini, ilgili birime bildirin.

☐

Evet

☐

Hayır

59- Makul süresi işin niteliğine göre, müdafî tarafından belirlenen `CMK 154` görüşmeniz ne kadar sürdü?

.....

.....

.....

.....

.....

Şüpheli ile yaptığınız görüşme neticesinde, bu şüpheli açısından müdafilik görevi yapmanızı engelleyen yasal nedenler bulunduğunu belirlerseniz, bunları aşağıya not ediniz.

This image shows a full page of white paper with horizontal blue dashed lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

1. Giriş Aşaması

62- Ses ve görüntü kaydı yapılacak mı?

☐

Evet

☐

Hayır

63-Şüphelinin ifade verecek durumda olmadığını belirlemiş iseniz, bunu ifadeyi alacak olan kolluk görevlisine bildiriniz.

64-Şüphelinin tercümandan yararlanması gerektiğini belirlemişseniz, bunu ifadeyi alacak olan kolluk görevlisine bildiriniz.

2. Kimlik tespiti aşaması

65- Kimlik tespitinin doğru yapıldığına dikkat edin.

3. Suçlamanın ve hakların bildirilmesi aşaması

66- Şüpheliye istinat eden fiil, yer, zaman ve kişi belirtilerek anlatıldı mı?

☐

Evet

☐

Hayır

67- İfade alan kolluk görevlisi veya savcı susma hakkını hatırlattı mı?

☐

Evet

☐

Hayır

68- Aleyhine var olan şüphe sebeplerini ortadan kaldırmak ve lehine olan delilleri ileri sürme imkanı verildi mi?

☐

Evet

☐

Hayır

69- İmkan verilmedi ise, ifadeye ara verdirmek üzere müdahale edin ve durumu soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısına bildirin. Her halde, tutanağa şerh düşün.

4. Esas hakkındaki soruların sorulması aşaması

70- İfade alma sırasında sorulan soruların “anlattırıcı soru” olmasına dikkat edin. Soruların 5N/1K tipinde (ne, ne zaman, nasıl, ne için, nerede ve kim) olmasını sağlayın.

71- Yönlendirici soru sorulmamasına, cevabı içinde bulunan ve sadece “evet” veya “hayır” ile cevaplandırılabilen (kapı açıktı, değil mi?) soru sorulmamasına dikkat edin. Sorulursa, müdahale edin ve müdahalenizi tutanağa geçirtin. Bu yönde müdahaleniz oldu mu? Varsa not edin.

72- İfadenin CMK 148/1 uyarınca, özgür iradeye dayalı olarak alındığına dikkat edin. Aksi halde müdahale edin. Bu yönde müdahaleniz oldu mu? Varsa not edin.

73- Yaptığınız diğer bütün müdahalelerin tutanağa geçirilmesini sağlayın. Bu yönde müdahaleniz oldu mu? Varsa not edin.

74- Gözaltına alınmış olan şüphelinin serbest bırakılmasını talep ettiniz mi?

75- Şüpheli ile tekrar görüştünüz mü? Sorulan sorular ve verilen cevaplar ile ilgili önemli noktalar nelerdi? Not ediniz.

☐

Evet

☐

Hayır

5. İfade tutanağının hazırlanması ve imzalanması aşaması

76- İfade tutanağının şüphelinin ve sizin beyanlarınızı doğru olarak yansıttığına dikkat edin. Bu nedenle tutanağı okuyun ve şüpheliye de okutun. Daha sonra imzalayın. Unutmayın ki, CMK 148/4 hükmü uyarınca, hazır bulunduğunuz ifadede belirtilen hususların, sonraki aşamalarda aksini ileri sürmek, hemen hemen imkansızdır.

77- Tutanağı imzadan imtina ederseniz, nedenlerinizi, mutlaka gerekçeli olarak yazın. Bu yönde müdahaleniz oldu mu? Varsa not edin.

☐

Evet

☐

Hayır

78- İfadeyi alan, yazanın isim ve sicil numaralarının yazılıp yazılmadığını kontrol ettiniz mi?

☐

Evet

☐

Hayır

6. İfade alma sonrası işlemler

79- İfade alma sonrası polis merkezinde kaldınız mı? Kaldı iseniz, ne gibi işlemler yaptınız?

80- Tutuklamaya sevk edildi mi?

☐

Evet

☐

Hayır

Bu kontrol listesini hukuki yardım için vekil veya müdafi olarak gittiğiniz her bir olayda kullanarak eksiksiz hukuki yardımda bulunmayı sağlayabilirsiniz.

Ayrıca dosyanızda muhafaza ederek somut olaya ilişkin başvurularınızda form içine not ettiğiniz bilgilerden yararlanabilirsiniz.

BAU
Bahçeşehir University